

СІРЕНКО Ю.І., ст. гр. ЕПР-12м
Наук. кер.: Лизунова О.М., к.е.н., доц.
Красноармійський індустріальний інститут ДонНТУ,
м. Красноармійськ

ФІНАНСОВА СТАБІЛЬНІСТЬ ЯК ЧИННИК ІННОВАЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ВУГЛЕДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ ДОНЕЦЬКОГО РЕГІОНУ

Досліджено вплив фінансової стабільності на інноваційну привабливість підприємства, запропоновано шляхи фінансової стабілізації вугледобувних підприємств Донецької області.

У сучасному світі підприємства працюють у жорсткому конкурентному просторі. Щоб виживати в таких умовах підприємству необхідно постійно розвиватися і швидко підлаштовуватися під можливі зміни. Постійний розвиток підприємства вимагає впровадження інновацій, проведення науково-технічних розробок, здійснення інших заходів, спрямованих на отримання позитивного ефекту. Оскільки на сьогодні підприємства України (у тому числі вугільної галузі) перебувають у складному фінансовому становищі, що перешкоджає інноваційному розвитку, то існує необхідність створення позитивної інноваційної привабливості підприємств. Немаловажлива роль у цьому належить фінансовій стабільності вугледобувних підприємств. Через це проблема фінансової стабільності як чинника інноваційної привабливості підприємства є досить актуальною.

Питання щодо впливу фінансової стабільності на інноваційну привабливість підприємства розглянуті в працях таких вчених і дослідників: Горощенко В.В., Залозної Ю., Рассуждай Л.М., Гончарова А.Д. та ін.

Але недостатньо є дослідженими питання фінансової стабільності як чинника інноваційної привабливості вугледобувних підприємств в сучасних економічних реаліях. Тому метою дослідження є розкриття проблеми забезпечення фінансової стабільності як чинника інноваційної привабливості підприємств вугледобувної галузі.

Для досягнення поставленої мети в роботі розв'язано такі задачі:

- розкриття поняття фінансової стабільності підприємства та визначення показників, що її характеризують;
- розкриття поняття інноваційної привабливості підприємства;
- дослідження проблем фінансової стабільності, що впливають на інноваційну привабливість вугледобувних підприємств Донецького регіону;
- розробка пропозицій щодо забезпечення фінансової стабільності підприємств як чинника інноваційної привабливості.

Фінансова стабільність підприємства є однією з найважливіших характеристик фінансового стану підприємства. Вона пов'язана з рівнем залежності від кредиторів та інвесторів і характеризується співвідношенням власних і залучених коштів. Цей показник дає загальну оцінку фінансової стабільності [1].

У світовій і вітчизняній обліково-аналітичній практиці розроблено систему показників, що характеризують фінансову стабільність підприємства. Науковець Горощенко В.В. [2] із цієї сукупності показників виділяє фінансово-економічну групу, показники якої (коефіцієнт фінансової незалежності, коефіцієнт фінансової стійкості, собівартість 1 т вугілля та її відпускна ціна, фондвіддача, коефіцієнт зношення основних фондів, продуктивність праці робітника з вуглевидобутку тощо) дають змогу оцінити певні аспекти фінансового стану підприємства та визначити інтегральний показник інноваційної привабливості шахти.

Аналіз фінансової стабільності дає можливість оцінити, наскільки підприємство готове до погашення своїх боргів і відповісти на запитання, наскільки воно є незалежним з фінансового боку, зростає чи зменшується рівень цієї незалежності, а також чи відповідає стан активів і пасивів підприємства завданням його фінансово-господарської діяльності [1]. Тільки стабільний фінансовий стан підприємства сприяє зниженню ризику від здійснення інноваційної діяльності (як з боку інвесторів, так і з боку підприємства) і підвищенню таким чином інноваційної привабливості підприємства.

Якщо звернутись до статистичних даних стосовно фінансової стабільності та інноваційної привабливості підприємств вугледобувної галузі, то можна прослідкувати невтішні результати.

У минулому році частка інноваційно активних підприємств у вугільній промисловості Донецького регіону була вкрай низька (3,6% від усієї кількості підприємств у галузі) (див. рисунок) [3].

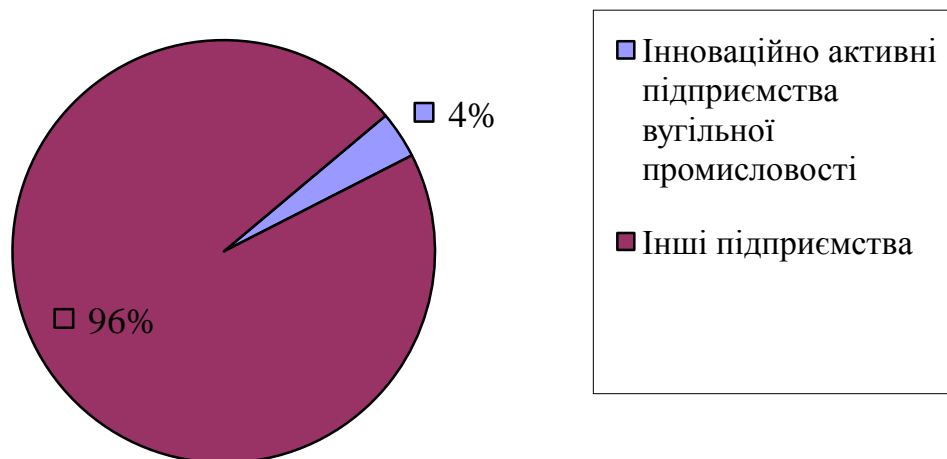

Рисунок. - Інноваційно активні підприємства вугільної промисловості

І це не дивно, оскільки в рейтингу використання технологій та інновацій серед країн світу Україна зайняла 83 місце [3].

Дане явище пояснюється низькою інноваційною привабливістю вугледобувних підприємств, про що свідчить їх фінансова нестабільність. Для вугільних підприємств Донецької області характерним є низький технічний рівень видобутку вугілля, значна зношеність основних фондів (80-90%), нестача фінансових ресурсів на їх оздоровлення, незадовільне матеріально-технічне забезпечення [4].

На думку к.е.н., старшого наукового співробітника Інституту економіки промисловості НАН України Залозної Ю. [3], потрібне негайне технічне переоснащення вугільної промисловості, упровадження ефективних інновацій шляхом фінансової стабілізації підприємств даної галузі.

Отже, це існує необхідність розробки дієвих заходів щодо забезпечення фінансової стабільності підприємств задля інноваційного розвитку вугледобувних підприємств Донецького регіону:

- фінансове оздоровлення підприємств шляхом максимального зменшення кредиторської і дебіторської заборгованості;
- своєчасне забезпечення розрахунків у повному обсязі за вугільну продукцію;
- забезпечення послідовності державної політики у реформуванні галузі;
- створення єдиної системної стратегії реструктуризації вугільної промисловості;
- усунення недоліків управління вугільною галуззю та її

підприємствами;

- підвищення мотивації управлінців до інноваційної діяльності;
- підвищення активності розвідки вугільних родовищ;
- подолання факторів репресивності шахтарських регіонів тощо.

Таким чином, вирішальна роль у забезпеченні інноваційного розвитку підприємств вугледобувної галузі шляхом формування інноваційної привабливості належить фінансовій стабільності. Тому подальші дослідження мають спрямовуватись на практичну реалізацію запропонованих заходів.

Бібліографічний список

1. <http://www.ebk.net.ua/Book/BookEkAnaliz/part8.5.htm>.
2. http://archive.nbu.gov.ua/portal/natural/ugukr/2011_1/Gorosh.pdf.
3. Залознава Юлія «Інноваційний розвиток підприємств вугільної галузі: проблеми та напрями забезпечення» [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc-Gum/Skhid>.
4. http://www.kpi.kharkov.ua/archive/Наукова_періодика/vestnik/Іннов_аційні%20дослідження%20у%20наукових%20роботах%20студентів/2010/1/23.pdf.
5. Горощенко В.В. Методика визначення інноваційно-інвестиційної привабливості вугледобувного підприємства http://archive.nbu.gov.ua/portal/natural/ugukr/2011_1/Gorosh.pdf.
6. Рассуждай Л.М. Напрямки фінансового забезпечення інноваційної діяльності промислових підприємств <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/976/1/41.pdf>.
7. Гончаров А.Д. Інвестиційні та інноваційні програми забезпечення фінансової збалансованості шахт центрального району Донбасу http://ea.donntu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/3867/1/s8_02_goncharov.pdf.